

РЕШЕНИЕ

№ 18230

гр. София, 29.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав, в
публично заседание на 29.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Величкова

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **3256** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 40 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.
Образувано е по жалба от М. А. Д., депозирана чрез адв. Й., срещу Решение № ОА23-1338-1/ 06. 03. 2025 г., издадено от областния управител на област С., с което е отказан достъп до информация, поискана със заявление с вх. № ОА23-1338/ 24. 02. 2025 г.

В жалбата се сочат подробни аргументи за незаконосъобразност на оспорения акт, като се иска неговата отмяна.

В съдебното заседание оспорващото лице се представлява от адв. Й., който поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена.

Ответникът – областният управител на област С. се представлява от юрк. И., който оспорва жалбата и моли за нейното отхвърляне.

Административен съд – София град, след като се запозна със събраните и приети по делото писмени доказателства и след като изслуша становищата на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано по искане вх. № ОА 23-1338/ 24. 02. 2025 г., подадено от М. А. Д., в което е заявен достъп до следната информация: 1./ На служители на кои длъжности е изплащано допълнително възнаграждение през последните 3 години; 2./ На какво основание е изплащано допълнително трудово възнаграждение по т. 1? и т. 3/ По чие разпореждане е изплащано допълнително трудово възнаграждение по т. 1? 4/ Какъв е общият размер на изплатени допълнителни възнаграждения за всяка от годините поотделно?.

С оспореното в настоящото съдебно производство решение областният управител на област С. е

отказал предоставяне на търсената информация по съображения, че исканата информация не попада в обхвата на понятието „обществена информация“, доколкото не съдържа сведения относно обществения живот и е неотнositима към преценката на дейността на задължения субект, тъй като се отнася до трудовата дейност на служителите.

Въз основа на изложеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от лице, инициатор на административното производство, приключило с издаване на оспорения акт, в законоустановения срок и срещу акт, подлежащ на оспорване по аргумент на чл. 40 от ЗДОИ.

Разгледана по същество, същата е основателна, поради следните аргументи:

Оспореното решение е издадено от компетентен административен орган –областният управител на област С., който е „задължен субект“ по смисъла на чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ.

Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация, са уредени в ЗДОИ. Редът и условията за предоставяне на достъп до обществена информация са подробно регламентирани в глава III на ЗДОИ.

Разпоредбата на чл. 4, ал. 1 от ЗДОИ регламентира, че всеки гражданин има право на достъп до обществена информация при условията и по реда, определени в този закон, освен ако в друг закон е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗДОИ обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна. Легалното определение, дадено в чл. 11 от ЗДОИ, дефинира, че служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации. Несъмнено, търсената информация представлява обществена информация по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ и е свързана с обществения живот в Република България. Според трайната съдебна практика понятието "обществена информация" следва да бъде възприемано като сведение, знание за някого или за нещо, свързано с обществения живот в страната. Основна характеристика на обществената информация е възможността чрез нея да може да бъде създадено собствено мнение /от лицата, които искат предоставяне на тази информация/ относно дейността на задължените субекти. Последните са лицата, които са задължени да осигурят достъпа до обществена информация, а информацията, чието предоставяне се иска, следва да е свързана с дейността именно на задължените лица.

Правопораждащ факт за задължителното произнасяне по реда на чл. 28 от ЗДОИ е характерът на исканата информация. Ако исканата от заявителя информация е обществена по своя характер, органът е длъжен да се произнесе по направеното искане, като предостави или откаже предоставянето на исканата информация с оглед на ограниченията по чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ. Ако исканата информация не е обществена по своя характер, за сезирания орган няма да е налице задължение за произнасяне, тъй като компетентността му не би имала обект, по отношение на който да бъде упражнена. В случая се констатира безпротиворечиво, че исканата информация попада в обхвата на чл. 2, чл. 9 - чл. 11 от ЗДОИ.

Несподелими са мотивите на административния орган относно характера на търсената информация. Освен свързана със трудовата дейност на служителите, информацията, по отношение на която е заявен достъп, е отнositима към разходването на бюджетни средства, което от своя страна е свързано с обществения живот на страната. В тази връзка следва да се отбележи, че формулировката на въпроса по т. 1 от заявлението дава основание за квалифициране на търсената информация като обществена по смисъла на ЗДОИ, тъй като същата се отнася не до

полученото трудово възнаграждение на конкретен служител/ли, а до конкретна длъжност в системата на районната администрация. Тази информация ще даде възможност на търсещия я да си състави мнение относно начина на функциониране и отчетност на общинската администрация при разходването на бюджетни средства. Ето защо водещо при определяне на характера на тази информация не е това, че тя е свързана с трудовата дейност предвид факта, че възнаграждението е основен елемент от трудовото правоотношение, а това, че се отнася до размера и начина на разходване на бюджетни средства. Данните за трудовите възнаграждения на служителите се съхраняват в съответните ведомости за заплати. Съгласно чл. 38, ал. 1, т. 1 от ДОПК тези ведомости се съхраняват 50 години. В този смисъл е и чл.12, ал. 1, т. 1 от Закона за счетоводството. Следователно, търсената информация е налична и следва да бъде предоставена от ответника във вида, в който се съхранява.

По силата на чл. 38 от ЗДОИ административният орган е задължен в решението си за отказ за предоставяне на обществена информация да посочи правното и фактическо основание за отказ по този закон, при наличие на изпълнена процедура по глава Трета от закона /чл. 24 и сл./. Нарушаването на така установената в закона форма и съдържание на произнасянето на задължения по закона субект по отправено до него искане за достъп до обществена информация представлява нарушение по чл. 146, т. 2 от АПК.

В настоящия случай, в оспорения административен акт е отразено единствено, че информацията се отнася до трудовата дейност на служителите. Липсва посочване на коя от императивно изброените в ЗДОИ /чл. 37/ хипотези на отказ изпълва така формулираното фактическо основание.

Съгласно чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ, основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато: исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл. 13, ал. 2 от с. з. - когато информацията е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение /мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации/ и/или съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи; достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. В случая административният орган не е изследвал предпоставките по смисъла на чл. 37, ал. 1 и чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ. Липсата на мотиви в тази насока възпрепятстват упражняване на съдебен контрол за законосъобразност на оспорения отказ.

Не на последно място, отказът е незаконосъобразен и доколкото липсват данни административният орган да е извършил длъжимата по силата на чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ преценка за наличието/липсата на надделяващ обществен интерес. Същият единствено е посочил, че надделяващ обществен интерес не е налице, без да изложи каквито и да било мотиви за този извод. Визираната норма постановява, че достъпът до служебна обществена информация не може да бъде ограничаван при наличие на надделяващ обществен интерес. Наличието на надделяващия обществен интерес е дефинирано в § 1, т. 6 от Допълнителните разпоредби на ЗДОИ – когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3 от ЗДОИ. В настоящия казус, следва да се приеме, че доколкото чрез исканата информация заявителят може да си състави мнение относно разходването на бюджетни средства, е налице надделяващ обществен интерес, който дерогира ограничението на достъпа. Установяването на тези факти е насочено

именно към повишаване на прозрачността и отчетността на органа. Преценката за наличието/липсата на надделяващ обществен интерес е елемент от фактическия състав на хипотезата по чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ, поради което и същата е в тежест на административния орган, съобразно принципа за служебното начало и задължението му за изясняване на фактите и обстоятелствата, съобразно текста на чл. 35 от АПК. Видно от съдържанието на оспорения отказ, не са изложени каквито и да било мотиви защо според задължения субект не е налице надделяващ обществен интерес.

По изложените съображения, оспореният отказ за достъп до обществена информация следва да бъде отменен, а преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне, при спазване на изискването за форма и излагане на конкретни фактически и правни основания. При новото произнасяне, ответникът следва да съобрази и разпоредбата на чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ, съгласно която достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК следва да бъде уважено своевременно направеното искане на пълномощника на оспорващия за присъждане на сторените по делото разноски в размер на 10 лева. Пълномощникът на оспорващия претендира присъждане и на адвокатско възнаграждение за безплатна правна помощ, предоставени на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата. Това искане следва да бъде уважено, като на адв. П. В. Й. се присъди адвокатско възнаграждение в размер, определен съгласно чл. 38, ал. 1, т. 2 във връзка ал. 2 от Закона за адвокатурата и чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа.

С оглед на изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК от АПК Административен съд – София град, Второ отделение, 53 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № ОА23-1338-1/ 06. 03. 2025 г., издадено от областния управител на област С., с което е отказан достъп до информация, поискана със заявление с вх. № ОА23-1338/ 24. 02. 2025 г.

ВРЪЩА преписката на областния управител на област С. за ново произнасяне по заявление с вх. № ОА23-1338/ 24. 02. 2025 г., депозирано от М. А. Д..

ОСЪЖДА Областната администрация на област С. да заплати на М. А. Д. разноски по делото в размер на 10 /десет/ лева.

ОСЪЖДА Областната администрация на област С. да заплати на адв. П. В. Й. адвокатско възнаграждение в размер на 1000 /хиляда/ лева.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕПИСИ от решението да се изпратят на страните.

Съдия: